

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**
СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ
Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 / ISO 9001:2015
Кафедра адміністративного, фінансового та інформаційного права

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою

(пост. п. 6 від «17» 12 2020р.)

Ректор

А. А. Мазаракі

**ФІНАНСОВЕ ПРАВО /
FINANCIAL LAW**

ПРОГРАМА / COURSE SUMMARY

Київ 2020

Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу КНТЕУ заборонено

Автори: О.В. Сударенко, канд. юрид. наук, доц.

Ю.Ю. Пустовіт, канд. юрид. наук

О.В. Шевченко, канд. юрид. наук

Програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри адміністративного, фінансового та інформаційного права 21.09.2020, протокол № 3.

Рецензенти: Т.О.Гуржій, доктор. юрид. наук, проф., завідувач кафедри адміністративного, фінансового та інформаційного права

Е.Ахрипчук, начальник управління фінансового забезпечення Офісу великих платників податків ДПС.

***ФІНАНСОВЕ ПРАВО /
FINANCIAL LAW***

ПРОГРАМА / COURSE SUMMARY

ВСТУП

Програма дисципліни «Фінансове право» призначена для студентів початкового (короткого) рівня вищої освіти за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування» галузі знань 07 Управління та адміністрування.

Програма складається з таких розділів:

1. Мета, завдання та предмет дисципліни.
2. Передумови вивчення дисципліни як вибіркової компоненти освітньої програми.
3. Результати вивчення дисципліни.
4. Зміст дисципліни.
5. Список рекомендованих джерел.

1. МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА ПРЕДМЕТ ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення дисципліни «Фінансове право» полягає у реалізації змісту освіти відповідно до освітньої програми підготовки молодших бакалаврів, у засвоєнні студентами обсягу знань, що формують правничий світогляд особистості, формуванні юридичного мислення, набутті навичок щодо застосування теоретичних правових знань у практичній діяльності, а також навичок самостійної роботи, потрібних для подальшого поглиблення й оновлення правових знань, формування правосвідомості і правової культури.

Завданням дисципліни, відповідно до зазначеної мети, є формування у студентів знань та умінь в області правових засад фінансової діяльності держави та органів місцевого самоврядування.

Предметом дисципліни є теоретичні та правові засади діяльності держави, органів місцевого самоврядування та уповноважених ними органів у сфері мобілізації, розподілу й використання централізованих та децентралізованих публічних фондів коштів, які є частиною національного доходу держави та потрібні для функціонування держави та органів місцевого самоврядування.

2. ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ ЯК ВИБІРКОВОЇ КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ.

Передумовами вивчення дисципліни «Фінансове право» є:

- знання понятійного апарату, суспільної ролі держави і права, особливостей їх виникнення, функціонування й розвитку;
- розуміння ролі права в житті суспільства і людини;
- розуміння сутності прав і свобод людини та громадянина;
- розуміння системи загальнолюдських принципів і цінностей, покладених в основу правого регулювання суспільних відносин;
- вміння аналізувати суспільно-політичні події, правові явища і процеси;

- вміння користуватися правовими актами, правничою літературою, електронними базами даних юридичного спрямування.

Також оволодіння фаховими компетентностями, що формуються під час вивчення дисциплін «Правознавство», «Фінанси».

3. РЕЗУЛЬТАТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Фінансове право», як вибіркова компонента освітньої програми, забезпечує оволодіння студентами загальними та фаховими компетентностями і досягнення ними програмних результатів навчання за освітньо-професійною програмою:

Фінанси, банківська справа та страхування

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності за освітньою програмою</i>		
ЗК 02	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	4-9
ЗК 05	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	1-9
ЗК 09	Здатність спілкуватися, взаємодіяти з колегами, керівниками та клієнтами в питаннях, що стосуються професійної сфери.	4-9
ЗК 11	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	4, 6-9
<i>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності за освітньою програмою</i>		
СК 02	Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.	1-2, 6-9
СК 04	Здатність застосовувати знання законодавства у професійній діяльності.	2, 4-9
<i>Програмні результати навчання за освітньою програмою</i>		
ПРН 03	Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.	1-2, 6-9
ПРН 04	Знати механізм функціонування фінансових систем, зокрема бюджетної та банківської систем.	1-3, 6-9
ПРН 08	Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.	1-9
ПРН 11	Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.	1-9

ПРН 14	Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.	1-9
ПРН 16	Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, розуміти цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	3, 5

4. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСОВЕ ПРАВО»

ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

Тема 1 Правове регулювання публічних фінансів, фінансової діяльності держави та органів місцевого самоврядування

Походження, сутність та дефініція фінансів: правове закріплення. Передумови об'єктивної необхідності фінансів. Фонди коштів: централізовані та децентралізовані фонди коштів. Законодавче та правове визначення поняття «публічні фонди коштів». Визначення поняття «кошти» у міжнародних конвенціях. Відмінності між публічними та приватними фінансами, визначені Полем Марі Годме та сучасними представниками науки фінансового права. Відмінність фінансових відносин від грошових. Правове визначення поняття «гроші», «грошовий обіг», «електронні гроші», «віртуальний актив» та «крипто-актив». Законодавче визначення поняття «ресурси держави» та «місцеві ресурси». Зміст і функції фінансів. Регулююча функція фінансів на сучасному етапі розвитку законодавства незалежної України.

Особливість правової організації фінансової діяльності держави та органів місцевого самоврядування. Зміст фінансової діяльності. Принципи фінансової діяльності держави: загально-правові (верховенства права, законності, гласності та публічності, участі народу у фінансовій діяльності, юридичної відповідальності, зворотної дії у часі нормативно-правових актів); галузеві принципи: (публічності державних фінансів, розподілу функцій у сфері фінансової діяльності між представницькими органами та органами виконавчої влади, пріоритетності публічних видатків, фіскальної політики, єдності фінансової діяльності і грошової системи держави, міжгалузевого характеру фінансової діяльності держави, повної самостійності у встановлених чинним законодавством держави межах фінансової діяльності органів місцевого самоврядування, плановості, соціальної спрямованості фінансової діяльності держави. Принцип пріоритетності публічних видатків по відношенню до прибутків публічних фондів та його ключова роль у фінансовій діяльності. Відмінність приватних фінансів від публічних. Принципи інститутів фінансового права.

Правові методи фінансової діяльності та їх групи. Методи мобілізації та їх види. Характерні ознаки обов'язкового методу мобілізації коштів. Добровільний метод мобілізації коштів до публічних фондів: фінансово-правовий аспект. Інші види методів мобілізації фондів коштів. Методи розподілу фондів коштів. Безповоротне та зворотне фінансування. Види зворотного фінансування: державний кредит та державне кредитування. Метод асигнування фондів коштів. Метод кредитування як метод розподілу фондів коштів. Методи використання фондів коштів: встановлення цільового призначення публічних фондів коштів, встановлення порядку використання коштів, одержаних з відповідного фонду коштів, встановлення порядку та нормативів розподілу прибутку державних господарюючих суб'єктів,

встановлення компетентними державними органами фінансових нормативів і лімітів використання фондів коштів, метод планування, метод фінансового контролю. Місце і призначення методу фінансового контролю у фінансовій діяльності держави та органів місцевого самоврядування.

Правові форми фінансової діяльності держави та органів місцевого самоврядування, їх класифікація. Фінансово-правові акти, їх види. Класифікації фінансово-правових актів. Ієрархія фінансово-правових актів. Фінансово-планові акти та їх види. Індивідуальні фінансові акти та їх види.

📖Список рекомендованих джерел:

Нормативно-правові акти: 1-6, 25,33,37-38,40, 102, 125

Основні: 1-4

Додаткові: 1, 6-7, 12, 22-23, 24

Тема 2 Фінансова система України: фінансово-правовий аспект

Матеріальне, економічне та правове розуміння сутності фінансової системи держави. Нормативно закріплена структура фінансової системи України. Правове регулювання першої ланки публічних фінансів фінансової системи України. Бюджетна система України та її структура відповідно до законодавства України. Поняття місцевих бюджетів, їх види. Бюджети місцевого самоврядування. Складові частини бюджету. Загальний фонд бюджету. Правове регулювання Державного фонду регіонального розвитку в Україні. Спеціальний фонд бюджету. Власні надходження бюджетних установ та їх групи згідно з бюджетним законодавством України. Фонд соціального захисту осіб з інвалідністю як складова бюджету України: правовий аспект та джерела його формування. Правове регулювання Фонду охорони навколишнього природного середовища як складової спеціального фонду бюджету. Правове регулювання резервного фонду бюджету та його місце у фінансовій системі України. Правове регулювання державних цільових фондів як складових спеціального фонду державного бюджету України: Державний фонд регіонального розвитку; Державний дорожній фонд; Державний фонд поводження з радіоактивними відходами; Державний фонд розвитку водного господарства.

Друга ланка фінансової системи - державні цільові позабюджетні фонди коштів. Правове регулювання державних цільових позабюджетних фондів коштів: Пенсійний фонд; Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття; Фонд соціального страхування. Правові методи фінансової діяльності, характерні для державних цільових позабюджетних фондів коштів як складові другої ланки фінансової системи України. Правові методи фінансової діяльності, характерні для Фонду гарантування вкладів фізичних осіб. Правове регулювання системи гарантування вкладів фізичних осіб.

Третя ланка фінансової системи України - кредитна система. Правове регулювання державного кредиту, поняття та функції державного (місцевого) кредиту, його форми. Держава (органи місцевого самоврядування) як боржник

у правовідносинах по державному (місцевому) кредиту. Держава (місцеві органи) як гарант у відносинах по державному (місцевому) кредиту. Державний борг як наслідок державного кредиту. Суб'єкти, які мають право здійснювати зовнішні запозичення від імені держави та органів місцевого самоврядування. Боргове агентство України.

Інститут державного кредитування: правовий аспект. Відмінність державного кредиту від фінансового. Фінансовий кредит та його види. Банківський кредит як інститут фінансового права. Законодавче визначення поняття «фінансова установа». Види фінансових установ та фінансових послуг за законодавством України. Принципи кредитування. Правове регулювання фондів державних фінансово-кредитних установ: Національного банку України; акціонерного товариства «Державний ощадний банк України» та акціонерного товариства «Державний експортно-імпортний банк України», акціонерного товариства комерційний банк «ПриватБанк», Державної іпотечної установи та Державного фонду сприяння молодіжному житловому будівництву. Правове призначення та місце у фінансовій системі України банків державного сектору економіки.

Четверта ланка фінансової системи України - фінанси державних і комунальних підприємств. Правові методи фінансової діяльності, характерні для четвертої ланки фінансової системи України.

Фінанси господарюючих суб'єктів - основа децентралізованих фінансів. Публічний зміст та регулювання фінансів господарюючих суб'єктів як складової фінансової системи України.

Загально-правова характеристика додаткових сфер фінансової системи.

☞Список рекомендованих джерел:

Нормативно-правові акти: 1, 6-7, 11-12, 15,17-18,23-24,26,30-32,39,44-49, 51-52, 56, 66, 82-83, 85, 100, 102, 120-122

Основні: 1-4

Додаткові: 1, 6-7, 9,19

Тема 3 Поняття фінансового права

Предмет фінансового права в сучасній Україні. Методи фінансового права як галузі публічного права. Особливості прояву методу державно-владних приписів у фінансовому праві. Оперативна самостійність суб'єктів фінансового права та суб'єктів адміністративного права – порівняльний аналіз. Метод субординації, метод погодження, метод рекомендації та метод реординаційних зв'язків як методи фінансового права.

Поняття фінансового права як галузі права. Фінансове право в системі права України. Зв'язок фінансового права з провідними галузями публічного права (конституційного, адміністративного тощо) та приватного права (цивільного, господарського тощо).

Поняття фінансово-правової норми. Види фінансово-правових норм: зобов'язуючі, забороняючі та уповноважуючі; описові, бланкетні та відсилочні;

матеріальні та процесуальні. Структура фінансово-правової норми. Ознаки санкцій фінансово-правових норм.

Поняття й види фінансових правовідносин. Особливості фінансових правовідносин. Функції фінансових правовідносин у механізмі правового впливу. Склад фінансових правовідносин. Суб'єкти фінансового права та суб'єкти фінансових правовідносин. Об'єкт фінансових правовідносин. Владно-майнова природа фінансових правовідносин. Матеріальний та юридичний зміст фінансових правовідносин. Юридичні факти у фінансовому праві.

Джерела фінансового права.

 Список рекомендованих джерел:

Нормативно-правові акти: 1-6, 15, 39, 69, 72-73, 77-78, 80-81, 84, 102, 104

Основні: 1-3

Додаткові: 3, 7, 14, 15-16, 22-23, 26

Тема 4 Правове регулювання фінансового контролю

Суть та значення фінансового контролю: правовий аспект. Лімська декларація керівних принципів контролю. Правове регулювання принципів фінансового контролю. Класифікація видів фінансового контролю залежно від: часу проведення; від суб'єктів, які провадять фінансовий контроль; об'єкта контролю; джерел інформації (фактичний та документальний); за формою проведення (обов'язковий та ініціативний). Державний фінансовий контроль. Парламентський фінансовий контроль. Відомчий фінансовий контроль. Внутрішньогосподарський фінансовий контроль. Аудиторський фінансовий контроль. Державний фінансовий аудит та органи, які уповноважені його здійснювати. Громадський фінансовий контроль.

Методи (форми) фінансового контролю. Поняття, види та порядок проведення ревізії: правове регулювання. Поняття та види перевірок. Органи державного фінансового контролю уповноваженні здійснювати перевірку. Податкові перевірки та зустрічні звірки: правові підстави та порядок проведення й оформлення результатів. Перевірки у сфері публічних закупівель. Обстеження, експертиза, облік, моніторинг: правове закріплення.

Система органів фінансового контролю. Повноваження органів загальної компетенції у сфері фінансового контролю. Представницькі органи як органи фінансового контролю. Повноваження комітетів Верховної Ради України та місцевих рад у сфері фінансового контролю. Повноваження Президента України у сфері фінансового контролю. Повноваження Кабінету Міністрів України та виконавчих органів місцевих рад у сфері фінансового контролю.

Повноваження органів спеціальної компетенції у сфері фінансового контролю. Повноваження Рахункової палати України у сфері фінансового контролю. Повноваження Міністерства фінансів України у сфері фінансового контролю. Повноваження органів державної казначейської служби в Україні. Повноваження державної аудиторської служби України та її територіальних органів. Повноваження органів державної служби фінансового моніторингу України. Повноваження органів державної податкової служби та державної

митної служби у сфері фінансового контролю. Система фінансового моніторингу за законодавством України. Державний та первинний фінансовий моніторинг. Спеціально визначені суб'єкти первинного фінансового моніторингу та загальні суб'єкти первинного фінансового моніторингу. Державний фінансовий контроль у сфері ринків фінансових послуг (Національний банк України, Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку).

Право підконтрольного суб'єкта на оскарження в установленому законом порядку дії та бездіяльність контролюючих органів та дії їх посадових осіб. Адміністративний порядок оскарження. Рада бізнес-омбудсмена як суб'єкт позасудового розгляду скарг підконтрольних суб'єктів. Підстави та порядок звернення до Ради бізнес-омбудсмена для позасудового розгляду та вирішення спорів з контролюючими органами у сфері публічних фінансів. Судовий порядок оскарження за законодавством України.

📖Список рекомендованих джерел:

Нормативно-правові акти: 1-2,5,9-10,15, 27-28,32,34,39-40, 98, 101, 106, 112, 119

Основні: 1-4

Додаткові: 7, 23

Тема 5 Відповідальність за порушення фінансового законодавства

Зміст юридичної відповідальності. Позитивний та ретроспективний аспекти юридичної відповідальності. Ознаки, властиві юридичній відповідальності. Відповідальність за порушення фінансового законодавства. Види юридичної відповідальності за порушення фінансового законодавства.

Місце фінансової відповідальності в системі юридичної відповідальності. Принципи, функції та ознаки фінансово-правової відповідальності. Види фінансових порушень як підстав фінансової відповідальності.

Фінансово-правові санкції за порушення фінансового законодавства. Ознаки фінансово-правових санкцій.

Види фінансових санкцій. Пеня як вид фінансово-правової санкції. Відмінність фінансового штрафу від адміністративного. Примусове стягнення невнесених у строк обов'язкових платежів. Законодавче визначення поняття «порушення бюджетного законодавства». Суб'єкти, уповноважені застосовувати заходи впливу до порушників бюджетного законодавства. Відповідальність за порушення бюджетного законодавства та порядок її застосування: попередження про неналежне виконання бюджетного законодавства з вимогою щодо усунення такого порушення; зупинення операцій з бюджетними коштами; призупинення бюджетних асигнувань; зменшення асигнувань розпорядникам бюджетних коштів у разі нецільового використання бюджетних коштів; повернення бюджетних коштів до відповідного бюджету; заборона укладення кредитних договорів певним суб'єктам бюджетних правовідносин; зупинення дії рішення про місцевий бюджет у разі порушення бюджетного планування; безспірне вилучення коштів

з місцевих бюджетів. Відповідальність передбачена законодавством за нецільове використання субвенції виділеної з бюджету. Відповідальність за податкове правопорушення. Заходи впливу, які мають право застосовувати податкові органи до порушників фінансового законодавства. Заходи впливу, які має право застосувати Національний банк України до порушників законодавства, контроль за дотримання якого покладено на НБУ. Строки давності.

📖Список рекомендованих джерел:

Нормативно-правові акти: 1-6, 35, 92, 99, 114, 116, 125-126

Основні: 1-3

Додаткові: 7, 10, 13, 15, 20

ОСОБЛИВА ЧАСТИНА

Тема 6 Бюджетне право України

Законодавче визначення поняття «бюджет». Бюджет як економічна та правова категорія. Ознаки, принципи та функції бюджету. Структура бюджету. Правове регулювання поняття «бюджетний період». Правове призначення бюджетного періоду та бюджетного циклу. Значення бюджету для функціонування держави, її адміністративно-територіальних утворень. Бюджетна система держави. Структура бюджетної системи України. Принципи, на яких ґрунтується бюджетна система України, їх характеристика. Зведений бюджет.

Бюджетне право. Предмет бюджетного права. Види бюджетно-правових норм їх характеристика. Особливості бюджетних правовідносин. Система бюджетного законодавства. Суб'єкти бюджетних правовідносин.

Порядок розмежування надходжень та витрат між ланками бюджетної системи. Правове призначення бюджетного регулювання. Повноваження рад у сфері бюджетного регулювання. Надходження та витрати бюджету, доходи, видатки та кредитування бюджету їх правове регулювання та призначення. Бюджетна класифікація її правове регулювання та призначення. Структура бюджетної класифікації. Класифікація доходів різних ланок бюджетної системи. Трансферти у бюджетній сфері. Поняття та види дотацій у бюджетних правовідносинах за законодавством України. Поняття субвенції за законодавством України. Видаткова частина бюджетів. Співвідношення видатків та витрат. Загальні принципи розподілу видатків між ланками бюджетної системи України. Класифікація видатків та кредитування бюджету згідно з Бюджетним кодексом України. Класифікація фінансування бюджету: правове регулювання та призначення. Програмна класифікація видатків та кредитування бюджету. Загальний та спеціальний фонд бюджету. Власні надходження бюджетних установ. Правовий статус та повноваження розпорядників бюджетних коштів та одержувачів бюджетних коштів. Правове регулювання резервного фонду бюджету. Державний фонд регіонального

розвитку: порядок створення та правове призначення. Правове регулювання «Всеукраїнського громадського бюджету» та громадських бюджетів.

Поняття бюджетного процесу та стадій бюджетного процесу відповідно до Бюджетного кодексу України. Суб'єкти бюджетно-процесуальних правовідносин.

Перша стадія бюджетного процесу - складання та розгляд Бюджетної декларації (прогнозу місцевого бюджету) і прийняття рішення щодо них. Права та обов'язки суб'єктів, які беруть участь на першій стадії бюджетного процесу. Правові форми фінансової діяльності, характерні для першої стадії бюджетного процесу.

Друга стадія бюджетного процесу - складання проектів бюджетів. Бюджетний запит: поняття та правове призначення. Правове забезпечення реалізації права на державну допомогу розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів. Повноваження Міністерства фінансів України та місцевих фінансових органів при складанні проектів бюджетів. Подання проекту закону України про Державний бюджет до Верховної Ради України Кабінетом Міністрів України. Документи, які додаються до проекту Закону України про Державний бюджет України. Складання місцевих бюджетів. Правові форми фінансової діяльності, характерні для другої стадії бюджетного процесу.

Третя стадія бюджетного процесу - розгляд та прийняття закону про Державний бюджет України, рішень про місцеві бюджети. Повноваження Комітету Верховної Ради України з питань бюджету у бюджетному процесі. Правове значення Висновків та пропозицій до проекту закону про Державний бюджет України. Питання, які приймаються у другому читанні. Затвердження закону про Державний бюджет України. Третя стадія бюджетного процесу щодо місцевих бюджетів. Правові форми фінансової діяльності на третій стадії бюджетного процесу. Суб'єкти, які беруть участь у третій стадії бюджетного процесу, їх права та обов'язки. Правові наслідки не прийняття бюджету до початку бюджетного періоду.

Четверта стадія бюджетного процесу - виконання бюджету, включаючи внесення змін до закону про Державний бюджет України (рішення про місцевий бюджет). Правове регулювання стадій виконання бюджету. Розпис доходів бюджету та його правове значення. Бюджетне фінансування. Розпорядники бюджетних коштів: головні розпорядники бюджетних коштів та розпорядники бюджетних коштів нижчого рівня. Правовий статус та повноваження головних розпорядників у бюджетному процесі. Розпорядники бюджетних коштів нижчого рівня: їх права та обов'язки. Права та обов'язки одержувачів бюджетних коштів. Правове призначення відповідальних виконавців у бюджетному процесі. Бюджетне призначення. Системи касового виконання бюджету: казначейська; банківська та змішана. Правове призначення єдиного казначейського рахунку. Правові підстави та порядок закриття бюджетних рахунків. Правові підстави та порядок внесення змін до актів про бюджет. Правові форми фінансової діяльності, характерні для четвертої стадії бюджетного процесу. Суб'єкти, які беруть участь у четвертій стадії бюджетного процесу, їх права та обов'язки.

П'ята стадія бюджетного процесу - підготовка та розгляд звіту про виконання бюджету і прийняття рішення щодо нього. Зведений звіт про виконання бюджету. Гласність та публічність останньої стадії бюджетного процесу. Правові форми фінансової діяльності на п'ятій стадії бюджетного процесу. Суб'єкти, які беруть участь на останній стадії бюджетного процесу, їх права та обов'язки. Зміст правових актів про бюджет. Повноваження основних учасників бюджетно-процесуальних відносин на стадіях бюджетного процесу.

Бюджетний процес у ЄС.

📖Список рекомендованих джерел:

Нормативно-правові акти: 2, 13-14, 25, 29, 40, 42, 50, 53-54, 57, 58-65, 67-68, 70-71, 75-76, 79, 87-91, 93-97, 103, 105

Основні: 1-4

Додаткові: 7, 15

Тема 7 Правові засади фінансової діяльності держави та органів місцевого самоврядування у сфері публічних доходів

Інститут правового регулювання публічних доходів: державних доходів та доходів органів місцевого самоврядування. Предмет та метод правового регулювання інституту публічних доходів. Відносини, які входять до складу інституту правового регулювання публічних доходів.

Поняття та правове регулювання державних доходів, публічних доходів та надходжень бюджетів. Система публічних доходів. Джерела державних доходів. Централізовані доходи держави. Децентралізовані доходи держави. Поняття «місцеві доходи». Джерела доходів органів місцевого самоврядування. Відмінність поняття «державні доходи» від поняття «ресурси держави». Правові методи фінансової діяльності, які застосовуються при залученні різних видів державних доходів. Класифікації публічних (державних та місцевих) доходів за законодавством України та в науці фінансового права.

Неподаткові доходи в системі публічних доходів. Неподаткові платежі: державне мито, судовий збір, адміністративний збір тощо. Платежі штрафного характеру як джерело доходів бюджету. Доходи бюджетів від приватизації та доходи від некомерційного продажу. Доходи від власності та підприємницької діяльності. Доходи від кредитування та надання гарантій. Відмінність податкових платежів від неподаткових.

Правове регулювання справляння єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Суб'єкти, на яких покладається обов'язок сплати єдиного соціального внеску. Правовий механізм забезпечення реалізації права на добровільну сплату єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

Поняття податкового права. Особливості податкових правовідносин. Суб'єкти податкових правовідносин. Платники податків і зборів, податкові агенти. Права та обов'язки платників податків і зборів та податкових агентів.

Держава та органи місцевого самоврядування як суб'єкти правовідносин у сфері встановлення та введення податків. Поняття, функції та елементи

юридичного складу податків. Ознаки податків, що відмежовують їх від інших обов'язкових платежів. Правове регулювання загальнодержавних податків і зборів. Місцеві податки і збори: правові засади справляння. Законодавче визначення поняття «податкова система». Правові принципи організації податкової системи України.

📖Список рекомендованих джерел:

Нормативно-правові акти: 1-6, 43, 123

Основні: 1-4

Додаткові: 7-8, 11, 21, 25

Тема 8 Правові засади фінансової діяльності держави та органів місцевого самоврядування у сфері публічних видатків

Інститут правового регулювання публічних видатків: державних видатків та видатків органів місцевого самоврядування. Предмет та метод правового регулювання інституту публічних видатків.

Поняття та правове регулювання державних видатків. Система державних видатків. Співвідношення понять «державні видатки» та «видатки Державного бюджету» та «витрати бюджету». Класифікація державних видатків. Централізовані витрати держави. Децентралізовані витрати держави. Місцеві видатки. Джерела видатків органів місцевого самоврядування.

Фінансування публічних видатків та його види. Принципи фінансування. Видатки Державного бюджету та їх види за законодавством України. Видатки з місцевих бюджетів: їх правове регулювання.

Поняття та правове регулювання бюджетного фінансування. Принципи бюджетного фінансування. Поняття кошторисно-бюджетного фінансування. Принципи кошторисно-бюджетного фінансування. Поняття кошторису. Види кошторисів. Структура кошторису бюджетної установи. Правове призначення кошторису, класифікація норм витрат кошторису, кошторисний процес.

Право на розміщення коштів на рахунках банків державного сектору економіки. Суб'єкти, наділені правом розміщення коштів на рахунках банків державного сектору економіки. Порядок розміщення та використання коштів на рахунках банків державного сектору економіки.

Поняття, види та ознаки державного кредитування (кредитування бюджету). Загальні та спеціальні принципи державного кредитування.

📖Список рекомендованих джерел:

Нормативно-правові акти: 1-6, 34

Основні: 1-4

Додаткові: 7-8, 21, 25

Тема 9. Публічно-правові основи регулювання банківської діяльності

Проблеми визначення дефініції «банк» в юридичній літературі та законодавстві України. Підходи до визначення терміна «банк» в романо-германській (континентальній) та англосаксонській системах права.

Державне регулювання банківської системи в сучасних умовах. Проблема

визначення в юридичній літературі поняття банківського права. Предмет банківського права. Публічне та приватне банківське право. Специфіка, види та структура суспільних відносин, які є предметом банківського права. Методи банківського права. Механізм банківсько-правового регулювання банківсько-правових відносин.

Основні види банківського регулювання. Поняття валютного регулювання та його мета. Поняття та форми пруденційного регулювання за законодавством України. Форми адміністративного регулювання. Форми індикативного регулювання.

Міжнародне співробітництво з розвитку банківського права. Рівні міжнародного співробітництва з розвитку банківського права. Універсальний рівень співробітництва. Рішення Базельського комітету з банківського нагляду. Правовий захист банківської таємниці. Регіональний рівень співробітництва з розвитку банківського права. Банківські директиви ЄС та їх правове значення.

Безпосередній об'єкт дослідження банківського права. Банківська система України та інших держав. Перший рівень банківської системи України - Національний банк України. Другий рівень банківської системи України. Види банківських установ, які можуть бути створені на території України.

Система банківського нагляду за законодавством України. Головна мета банківського нагляду та регулювання. Об'єкти банківського нагляду. Основні завдання банківського нагляду. Система банківського нагляду та її рівні. Юридичні факти за наявності яких, суб'єкти банківського нагляду застосовують заходи впливу. Особливий режим контролю: поняття та порядок застосування. Правові наслідки застосування до банківської установи особливого режиму контролю. Інспекційні перевірки. Заходи впливу до порушників банківського законодавства.

📖Список рекомендованих джерел:

Нормативно-правові акти: 1, 15, 19, 36, 74, 107, 113, 118, 124

Основні: 1-4

Додаткові: 2, 5, 7, 18, 27

Тема 10. Правові засади платіжної системи та обігу коштів в Україні

Правове регулювання платіжного обороту. Обов'язкова функція платіжної системи. Види платіжних систем: внутрішньодержавна та міжнародна платіжні системи.

Поняття внутрішньодержавної платіжної системи та її види. Поняття міжнародної платіжної системи. Валюта міжнародних платіжних систем. Підстави проведення внутрішньобанківського клірингу. Строки переказу коштів. Банківський платіжний інструмент.

Правове регулювання готівкового та безготівкового обігу. Визначення в юридичній літературі поняття «безготівкові розрахунки». Принципи організації безготівкових розрахунків: обов'язковості збереження коштів підприємств та установ на рахунках у банківських установах; проведення всіх розрахунків через банк; недопустимості затримки розрахунків; здійснення платежів лише за

згодою (акцептом) платника; вільного вибору видів і форм платіжних інструментів. Правове регулювання ліміту каси. Законодавчо встановлені межі готівкового розрахунку. Види розрахунків щодо яких гранична сума розрахунків готівкою не застосовується.

Правові форми платіжних інструментів. Правове регулювання використання електронних платіжних інструментів.

Правове регулювання відкриття банками рахунків у національній та іноземній валюті. Забезпечення реалізації права на відкриття рахунків банками України. Поняття та правове регулювання валюти і валютних цінностей. Правові засади обігу валюти на території України.

 Список рекомендованих джерел:

Нормативно-правові акти: 2, 5, 15-16, 19-22, 41, 55, 86, 108-111, 115, 117, 124

Основні: 1-4

Додаткові: 4, 7, 24

5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ¹

1. Конституція України, 28.06.1996 № 245к/96-ВР. Відом. Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Бюджетний кодекс України, 08.07.2010 № 2456-VI. Голос України. 2010. № 143.
3. Цивільний кодекс України, 16.01.2003 № 435-IV. Офіц. вісн. України. 2003. № 11. Ст. 461.
4. Господарський кодекс України, 16.01.2003 № 436-IV. Офіц. вісн. України. 2003. № 11. Ст. 462.
5. Податковий кодекс України, 02.12.2010 № 2755-VI. Голос України. 2010. № 229-230.
6. Митний кодекс України, 13.03.2012 № 4495-VI. Голос України. 2012. № 73-74.
7. Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні: Закон України від 21.03.1991 № 875-XII. Відом. Верховної Ради України. 1991. № 21. Ст. 252.
8. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25.06.1991 № 1264-XII. Відом. Верховної Ради України. 1991. № 41. Ст. 546.
9. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні: Закон України від 26.01.1993 № 2939-XII. Відом. Верховної Ради України. 1993. №13. Ст. 111.
10. Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні: Закон України від 30.10.1996 № 448/96-ВР. Відом. Верховної Ради України. 1996 р., № 51
11. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 № 280/97-ВР. Голос України. 12.06.1997.
12. Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування: Закон України від 26.06.1997 № 400/97-ВР. Відом. Верховної Ради України. 1997. № 37.ст. 237.
13. Про столицю України - місто-герой Київ: Закон України від 15.01.1999 № 401-XIV. Уряд. кур'єр. 28.01.1999.
14. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 09.04.1999 № 586- XIV. Уряд. кур'єр. 1999. № 89.
15. Про Національний банк України: Закон України від 20.05.1999 № 679-XIV. Уряд. кур'єр. 01.07.1999.
16. Про приєднання України до Женевської конвенції 1930 р., якою запроваджено Уніфікований закон про переказні векселі та прості векселі: Закон України від 06.07.1999 № 827-IV. Уряд. кур'єр. 05.08.1999.
17. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 23.09.1999 № 1105-XIV. Уряд. кур'єр. 17.11.1999.
18. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття: Закон України від 02.03.2000 № 1533- III. Уряд. кур'єр. 19.04.2000.
19. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000 № 2121-III. Уряд. кур'єр. 2001.
20. Про платіжні системи та переказ коштів в Україні: Закон України від 05.04.2001 № 2346-III. Уряд. кур'єр. 2001.
21. Про обіг векселів в Україні: Закон України від 05.04.2001 №2374-III. Уряд.кур'єр. 2001. №78.
22. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12.07.2001 № 2664-III. Уряд. кур'єр. 2001.
23. Про кредитні спілки: Закон України від 20.12.2001 №2908-III. Уряд. кур'єр. 2002. № 14.
24. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування: Закон України від 09.07.2003 №1058-IV. Уряд. кур'єр. 2003. № 150.
25. Про державні цільові програми: Закон України від 18.03.2004 № 1621-IV. Уряд. кур'єр. 2004. № 75.

¹Оскільки фінансове законодавство характеризується великою кількістю змін та доповнень, то усі нормативно-правові акти, що рекомендовані до вивчення студентам, слід брати з останніми змінами у комп'ютерних базах (на сайті Верховної Ради України, Нормативні акти України, Liga тощо)

26. Про організацію формування та обігу кредитних історій: *Закон України* від 23.06.2005 № 2704-IV. Уряд. кур'єр. 2005. № 147.
27. Про цінні папери та фондовий ринок: *Закон України* від 23.02.2006 № 3480-IV. Уряд. кур'єр. 2006. № 75.
28. Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності: *Закон України* від 05.04.2007 № 877-V. Офіц. вісн. України. 2007. № 44. ст. 1771.
29. Про Регламент Верховної Ради України: *Закон України* від 10.02.2010 № 1861-VI. Голос України. 2010. № 28.
30. Про збір та облік єдиного внеску на обов'язкове державне соціальне страхування: *Закон України* від 08.07.2010 № 2464-VI. Офіц. вісн. України. 2010. № 61. ст. 2108.
31. Про систему гарантування вкладів фізичних осіб: *Закон України* від 23.02.2012 № 4452-VI. Голос України. 2012. № 51.
32. Про державні лотереї в Україні: *Закон України* від 06.09.2012 № 5204-VI. Уряд. кур'єр. 2012. № 184.
33. Про співробітництво територіальних громад: *Закон України* від 17.06.2014 № 1508-VII. Голос України. 2014. № 138.
34. Про державну допомогу суб'єктам господарювання: *Закон України* від 01.07.2014 № 1555-VII. Голос України. 2014. № 146.
35. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: *Закон України* від 14.10.2014 № 1702- VII. Уряд. кур'єр. 2014. № 220.
36. Про заходи, спрямовані на сприяння капіталізації та реструктуризації банків: *Закон України* від 28.12.2014 № 78-VIII. Голос України. 2014. № 252-1 (спецвипуск).
37. Про добровільне об'єднання територіальних громад: *Закон України* від 05.02.2015 № 157-VIII. Голос України. 2015. № 39.
38. Про відкритість використання публічних коштів: *Закон України* від 11.02.2015 № 183-VIII. Уряд. кур'єр. 2015. № 44.
39. Про Рахункову палату: *Закон України* від 02.07.2015 № 576-VIII. Голос України. 2015. № 145.
40. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: *Закон України* від 21.12.2017 № 2258-VIII. Уряд. кур'єр. 2018. № 31.
41. Про валюту і валютні операції: *Закон України* від 21.06.2018 № 2473-VIII. Голос України. 2018. № 121.
42. Про Державний бюджет України на ____ рік: *Закон України* від²

Нормативно-правові акти Кабінету Міністрів України

43. Про державне мито: *Декрет Кабінету Міністрів України* від 21.01.1993. № 7-93. Відом. Верховної Ради України. 1993. № 13. ст. 113.
44. Про затвердження Положення про порядок формування і використання коштів фондів підтримки індивідуального житлового будівництва на селі: *Постанова Кабінету Міністрів України* від 03.08.1998 № 1211. Уряд. кур'єр. 1998. № 163-164.
45. Про затвердження Правил надання довгострокових кредитів індивідуальним забудовникам житла на селі: *Постанова Кабінету Міністрів України* від 05.10.1998 № 1597. Офіц. вісн. України. 1998. № 40. ст. 1486.
46. Про затвердження Порядку надання довготермінового безвідсоткового державного кредиту на індивідуальне житлове будівництво для депортованих осіб, які повернулися в Україну на постійне місце проживання: *Постанова Кабінету Міністрів України* від 09.08.1999 № 1447. Уряд. кур'єр. 1999. № 162.

²Закон України "Про Державний бюджет України" на відповідний рік є джерелом Фінансового права, тому їх використання для підготовки до занять є обов'язковим.

47. Про затвердження Статуту публічного акціонерного товариства "Державний експортно-імпортерний банк України": *Постанова Кабінету Міністрів України* від 10.08.2000 № 1250. Офіц. вісн. України. 2000. № 33. ст. 1402.
48. Про порядок надання пільгових довготермінових кредитів молодим сім'ям та самотнім громадянам на будівництво (реконструкцію) і придбання житла: *Постанова Кабінету Міністрів України* від 29.05.2001 № 584. Офіц. вісн. України. 2001. № 22. Ст. 996.
49. Про затвердження Порядку державного фінансування капітального будівництва: *Постанова Кабінету Міністрів України* від 27.12.2001 № 1764. Уряд. кур'єр. 2002. № 111.
50. Про затвердження Порядку складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ: *Постанова Кабінету Міністрів України* від 28.02.2002 № 228. Офіц. вісн. України. 2002. № 9. Ст. 414.
51. Про затвердження порядку використання коштів резервного фонду бюджету: *Постанова Кабінету Міністрів України* від 29.03.2002 № 415. Офіц. вісн. України. 2002. № 14. Ст. 734.
52. Деякі питання діяльності публічного акціонерного товариства "Державний ощадний банк України": *Постанова Кабінету Міністрів України* від 05.06.2019 № 568. Офіц. вісн. України. 2019. № 55. ст. 1908.
53. Про Порядок безспірного вилучення коштів з місцевих бюджетів, витрачених на здійснення видатків, кредитування місцевого бюджету, які мають проводитися з іншого бюджету: *Постанова Кабінету Міністрів України* від 26.03.2003 № 386. Уряд. кур'єр. 2003. № 62.
54. Про затвердження Порядку проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту виконання бюджетних програм: *Постанова Кабінету Міністрів України* від 10.08.2004 № 1017. Уряд. кур'єр. 2004. № 167.
55. Про затвердження Порядку опечатування Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами кас, касових приміщень, складів та архівів: *Постанова Кабінету Міністрів України* від 26.07.2006 № 1028. Уряд. кур'єр. 2006. № 144.
56. Деякі питання реалізації норм Законів України "Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні" та "Про зайнятість населення": *Постанова Кабінету Міністрів України* від 31.01.2007 № 70. Офіц. вісн. України. 2007. № 8. ст. 282.
57. Про затвердження Порядку перерахування міжбюджетних трансфертів: *Постанова Кабінету Міністрів України* від 15.12.2010 № 1132. Уряд. кур'єр. 2010. № 241.
58. Про затвердження Порядку повернення бюджетних коштів до відповідного бюджету в разі їх нецільового використання: *Постанова Кабінету Міністрів України* від 22.12.2010 № 1163. Уряд. кур'єр. 2010. № 246.
59. Про затвердження Порядку покриття тимчасових касових розривів місцевих бюджетів: *Постанова Кабінету Міністрів України* від 29.12.2010 № 1204. Уряд. кур'єр. 2010. № 247.
60. Про затвердження Порядку розміщення тимчасово вільних коштів місцевих бюджетів на вкладних (депозитних) рахунках у банках: *Постанова Кабінету Міністрів України* від 12.01.2011 № 6. Уряд. кур'єр. 2011. № 11.
61. Про затвердження Порядку передачі бюджетних призначень, перерозподілу видатків бюджету і надання кредитів з бюджету: *Постанова Кабінету Міністрів України* від 12.01.2011 № 18. Уряд. кур'єр. 2011. № 8.
62. Про затвердження Порядку зупинення операцій з бюджетними коштами: *Постанова Кабінету Міністрів України* від 19.01.2011 № 21. Уряд. кур'єр. 2011. № 20.
63. Про затвердження Порядків розміщення тимчасово вільних коштів єдиного казначейського рахунка шляхом придбання облігацій внутрішньої державної позики і розміщення тимчасово вільних коштів єдиного казначейського рахунка та коштів валютних рахунків державного бюджету на депозитних рахунках: *Постанова Кабінету Міністрів України* від 19.01.2011 № 65. Уряд. кур'єр. 2011. № 22.
64. Про затвердження Порядку здійснення місцевих запозичень: *Постанова Кабінету Міністрів України* від 16.02.2011 № 110. Уряд. кур'єр. 2011. № 33.

65. Про затвердження Порядку зменшення бюджетних асигнувань розпорядникам бюджетних коштів: *Постанова Кабінету Міністрів України* від 17.03.2011 № 255. Уряд. кур'єр. 2011. №67.
66. Про затвердження Порядку встановлення розміру плати за надання кредитів (позик), залучених державою, або державних гарантій: *Постанова Кабінету Міністрів України* від 17.03.2011 № 256. Уряд. кур'єр. 2011. № 57.
67. Про затвердження Порядку виконання рішень про стягнення коштів державного та місцевих бюджетів або боржників: *Постанова Кабінету Міністрів України* від 03.08.2011 № 845. Уряд. кур'єр. 2011. № 154.
68. Деякі питання здійснення внутрішнього аудиту та утворення підрозділів внутрішнього аудиту: *Постанова Кабінету Міністрів України* від 28.09.2011 № 1001. Офіц. вісн. України. 2011. № 75. Ст. 2799.
69. Про затвердження Типового положення про структурний підрозділ з питань фінансів обласної, Київської та Севастопольської міської, районної, районної у м. Києві та Севастополі державної адміністрації: *Постанова Кабінету Міністрів України* від 20.05.2013 № 348. Уряд. кур'єр. 2013. № 95.
70. Деякі питання здійснення головними розпорядниками бюджетних коштів капітальних вкладень понад обсяги встановлених бюджетних призначень: *Постанова Кабінету Міністрів України* від 03.06.2013 № 404. Уряд. кур'єр. 2013. № 104.
71. Про затвердження Порядку проведення перевірок закупівель Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами і внесення змін до деяких актів Кабінету Міністрів України: *Постанова Кабінету Міністрів України* від 01.08.2013 № 631. Офіц. вісн. України. 2013. № 69. Ст. 2532.
72. Про затвердження Положення про Міністерство фінансів України: *Постанова Кабінету Міністрів України* від 20.08.2014 № 375. Уряд. кур'єр. 2014. № 155.
73. Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади: *Постанова Кабінету Міністрів України* від 10.09.2014. № 442 Уряд. кур'єр. 2014. – № 169
74. Про затвердження Порядку придбання акцій банків в обмін на облігації внутрішньої державної позики: *Постанова Кабінету Міністрів України* від 19.11.2014 № 632. Уряд. кур'єр. 2014. № 220.
75. Деякі питання надання освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам: *Постанова Кабінету Міністрів України* від 14.01.2015 № 6. Уряд. кур'єр. 2015. № 12.
76. Деякі питання надання медичної субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам: *Постанова Кабінету Міністрів України* від 23.01.2015 № 11. Уряд. кур'єр. 2015. № 13.
77. Про затвердження переліку об'єктів державної власності, що мають стратегічне значення для економіки і безпеки держави: *Постанова Кабінету Міністрів України* від 04.03.2015. № 83. Уряд. кур'єр. 2015. – № 43.
78. Про затвердження Положення про Державну казначейську службу України: *Постанова Кабінету Міністрів України* від 15.04.2015 № 215. Уряд. кур'єр. 2015. № 75.
79. Про затвердження Порядку обслуговування коштів місцевих бюджетів у частині бюджету розвитку та власних надходжень бюджетних установ в установах банків державного сектору: *Постанова Кабінету Міністрів України* від 14.05.2015 № 378. Уряд. кур'єр. 2015. № 102.
80. Про затвердження Положення про Державну службу фінансового моніторингу України: *Постанова Кабінету Міністрів України* від 29.07.2015 № 537. Уряд. кур'єр. 2015. № 150.
81. Про затвердження Положення про Державну аудиторську службу України: *Постанова Кабінету Міністрів України* від 03.02.2016 № 43. Уряд. кур'єр. 2016. № 25.
82. Деякі питання забезпечення стабільності фінансової системи: *Постанова Кабінету Міністрів України* від 18.12.2016 №961. Офіційний вісник України, 2016. – №101
83. Про затвердження Порядку використання коштів Державного фонду поводження з радіоактивними відходами: *Постанова Кабінету Міністрів України* від 25.04.2018 № 330. Уряд. кур'єр. 2018. - № 83.

84. Деякі питання Державної іпотечної установи: *Постанова Кабінету Міністрів України* від 12.12.2018. № 1068. Уряд. кур'єр. 2018. – № 240.
85. Деякі питання діяльності акціонерного товариства комерційний банк “ПриватБанк” *Постанова Кабінету Міністрів України* від 05.06.2019 №594 Уряд. кур'єр. 2019 – №132.
86. Про затвердження Порядку функціонування єдиного рахунка та виконання норм статті 35-1 Податкового кодексу України центральними органами виконавчої влади: *Постанова Кабінету Міністрів України* від 29.04.2020 № 321. Уряд. кур'єр. 2020. № 84.

Акти центральних органів виконавчої влади та органів державного управління

87. Про затвердження Інструкції про статус відповідальних виконавців бюджетних програм та особливості їх участі у бюджетному процесі: *Наказ Міністерства фінансів України* від 14.12.2001 № 574, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 03.01.2002 за № 3/6291. Офіц. вісн. України. 2002. № 2. Ст. 76.
88. Про затвердження документів, що застосовуються в процесі виконання бюджету: *Наказ Міністерства фінансів України* від 28.01.2002 № 57, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 01.02.2002 за № 86/6374. Офіц. вісн. України. 2002. № 6. Ст. 257.
89. Про затвердження Порядку призупинення бюджетних асигнувань: *Наказ Міністерства фінансів України* від 15.05.2002 № 319, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 31.05.2002 за № 467/6755. Офіц. вісн. України. 2002. № 23. Ст. 1137.
90. Про затвердження Порядку отримання та погашення позик на покриття тимчасових касових розривів, що виникають за загальним фондом та бюджетом розвитку місцевого бюджету у фінансових установах: *Наказ Міністерства фінансів України* від 09.08.2002 № 627, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 29.08.2002 № 710/6998. Офіц. вісн. України. 2002. № 35. Ст. 1673.
91. Про паспорти бюджетних програм: *Наказ Міністерства фінансів України* від 29.12.2002 № 1098, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 21.01.2003 № 47/7368. Офіц. вісн. України. 2003. № 5. Ст. 196.
92. Про затвердження Порядку складання Протоколу про порушення бюджетного законодавства та форми Протоколу про порушення бюджетного законодавства: *Наказ Міністерства фінансів України* від 15.11.2010 № 1370, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 30.11.2010 за № 1201/18496. Офіц. вісн. України. 2010. № 93. Ст. 3316.
93. Про затвердження форм вимог до розпорядника та одержувача бюджетних коштів та форми Інформації про встановлені факти нецільового використання субвенцій: *Наказ Міністерства фінансів України* від 05.08.2011 № 996, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 19.08.2011 за № 994/19732. Офіц. вісн. України. 2011. № 66. Ст. 2561.
94. Про затвердження Порядку казначейського обслуговування місцевих бюджетів: *Наказ Міністерства фінансів України* від 23.08.2012 № 938, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 12.09.2012 за № 1569/21881. Офіц. вісн. України. 2012. № 72. Ст. 2918.
95. Про затвердження Порядку казначейського обслуговування державного бюджету за витратами: *Наказ Міністерства фінансів України* від 24.12.2012 № 1407, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 17.01.2013 за № 130/22662. Офіц. вісн. України. 2013. № 8. Ст. 307.
96. Про затвердження Порядку казначейського обслуговування доходів та інших надходжень державного бюджету: *Наказ Міністерства фінансів України* від 29.01.2013 № 43, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 19.02.2013 № 291/22823. Офіц. вісн. України. 2013. № 17. Ст. 592.
97. Про деякі питання запровадження програмно-цільового методу складання та виконання місцевих бюджетів: *Наказ Міністерства фінансів України* від 26.08.2014 № 836, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 10.09.2014 № 1104/25881. Офіц. вісн. України. 2014. № 79. Ст. 2264.

98. Про затвердження Принципів опрацювання одержаної від суб'єктів первинного фінансового моніторингу інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, та критерії аналізу таких операцій: *Наказ Міністерства фінансів України* від 10.03.2015 № 306, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 26.03.2015 за № 333/26778. Офіц. вісн. України. 2015. № 27. Ст. 781.
99. Деякі питання застосування санкцій Державною службою фінансового моніторингу України: *Наказ Міністерства фінансів України* від 27.03.2015 № 366, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 16.04.2015 за № 428/26873. Офіц. вісн. України. 2015. № 33. Ст. 972.
100. Про затвердження Інструкції про порядок нарахування і сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: *Наказ Міністерства фінансів України* від 20.04.2015 № 449, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 07.05.2015 за № 508/26953. Офіц. вісн. України. 2015. № 40. Ст. 1245.
101. Про затвердження Положення про здійснення фінансового моніторингу суб'єктами первинного фінансового моніторингу, державне регулювання і нагляд за діяльністю яких здійснює Міністерство фінансів України: *Наказ Міністерства фінансів України* від 22.12.2015 № 1160, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 15.01.2016 за № 63/28193. Офіц. вісн. України. 2016. № 8. Ст. 402.
102. Про затвердження Порядку реєстрації суб'єктів надання інформації про використання публічних коштів, форм та форматів даних для оприлюднення такої інформації на єдиному веб-порталі використання публічних коштів: *Наказ Міністерства фінансів України* від 22.06.2018 № 575, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 18.07.2018 за № 835/32287. Офіц. вісн. України. 2018. № 59. Ст. 2073.
103. Про затвердження Типової форми рішення про місцевий бюджет: *Наказ Міністерства фінансів України* від 03.08.2018 № 668, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 21.08.2018 за № 953/32405. Офіц. вісн. України. 2018. № 69. Ст. 2342.
104. Про затвердження Порядку ведення Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності: *Наказ Міністерства фінансів України* від 19.09.2018 № 766, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 27.09.2018 за № 1107/32559. Офіц. вісн. України. 2018. № 74. Ст. 2500.
105. Про затвердження Положення про єдиний казначейський рахунок: *Наказ Державного казначейства України* від 26.06.2002 № 122, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 18.07.2002 за № 594/6882. Офіц. вісн. України. 2002. № 30. Ст. 1433.
106. Про затвердження Положення про планування та порядок проведення інспекційних перевірок: *Постанова Правління Національного банку України* від 17.07.2001 № 276, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 15.08.2001 за № 703/5894. Офіц. вісн. України. 2001. № 34. Ст. 1602.
107. Про затвердження Інструкції про регулювання діяльності банків в Україні: *Постанова Правління Національного банку України* від 28.08.2001 № 368, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 26.09.2001 за № 841/6032. Офіц. вісн. України. 2001. № 40. Ст. 1813.
108. Про затвердження Положення про розрахункові палати для пред'явлення векселів до платежу: *Постанова Правління Національного банку України* від 25.09.2001 № 403, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 05.11.2001 за № 934/6125. Офіц. вісн. України. 2001. № 45. Ст. 2019.
109. Про затвердження Положення про порядок видачі небанківським фінансовим установам, операторам поштового зв'язку ліцензій на здійснення валютних операцій: *Постанова Правління Національного банку України* від 09.08.2002 № 297, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 29.08.2002 за № 712/7000. Офіц. вісн. України. 2002. № 36. Ст. 1711.
110. Про затвердження Положення про порядок здійснення банками операцій з векселями в національній валюті на території України: *Постанова Правління Національного банку України* від 16.12.2002 № 508, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 28.02.2002 за № 174/7495. Офіц. вісн. України. 2003. № 10. Ст. 444.

111. Про затвердження Інструкції про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті: *Постанова Правління Національного банку України* від 21.01.2004 № 22, зареєстровано в Мін. юстиції України 29.03.2004 за № 377/8976. Офіц. вісн. України. 2004. №13. Ст.908.
112. Про затвердження Положення про порядок організації та здійснення нагляду у сфері фінансового моніторингу, валютного нагляду, нагляду з питань реалізації і моніторингу ефективності персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій): *Постанова Правління Національного банку України* від 30.06.2020 № 90. Офіц. вісн. України. 2020. № 60. Ст. 1945.
113. Про затвердження Положення про порядок виконання банками документів на переказ, примусове списання і арешт коштів в іноземних валютах та банківських металів і змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України: *Постанова Правління Національного банку України* від 28.07.2008 № 216, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 01.10.2008 за № 910/15601. Офіц. вісн. України. 2008. № 176. Ст. 2573.
114. Про затвердження Положення про застосування Національним банком України заходів впливу: *Постанова Правління Національного банку України* від 17.08.2012 № 346, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 17.09.2012 за № 1590/21902. Офіц. вісн. України. 2012. № 72. Ст. 2906.
115. Про здійснення операцій з використанням електронних платіжних засобів: *Постанова Правління Національного банку України* від 05.11.2014 № 705. Офіц. вісн. України. 2014. №99. Ст. 2918.
116. Про затвердження Положення про нагляд (оверсайт) платіжних систем та систем розрахунків в Україні: *Постанова Правління Національного банку України* від 28.11.2014 № 755. Офіц. вісн. України. 2014. № 102. Ст. 3015.
117. Про затвердження Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні: *Постанова Правління Національного банку України* від 29.12.2017 № 148. Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0148500-17>.
118. Про затвердження Положення про ліцензування банків: *Постанова Правління Національного банку України* від 22.12.2018 № 149. Офіц. вісн. України. 2019. № 12. Ст. 435.

Міжнародне законодавство

119. Лімська декларація керівних принципів контролю: IX Конгрес Міжнародної організації вищих контрольних органів (ІНТОСАІ) 1977. Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/604_001
120. Щодо узгодження законів, підзаконних та адміністративних актів, які стосуються початку і здійснення діяльності кредитних установ, та внесення змін до Директиви 77/780/ЄЕС: *Друга директива Ради 89/646/ ЄЕС* від 15.12.1989 - Режим доступу: www.rada.gov.ua.
121. Щодо започаткування та подальшого здійснення діяльності кредитних установ та їх ведення: *Директива 2000/12/ ЄС* Європейського Парламенту та Ради від 20.03.2000 р. - Режим доступу: www.rada.gov.ua.
122. Про започаткування та здійснення діяльності кредитних установ: *Директива Ради ЄС* від 14.06.2006 № 2006/48/ЄС - Режим доступу: www.rada.gov.ua.
123. Про спільну систему податку на додану вартість: *Директива Ради ЄС* від 28.11.2006 № 2006/112/ЄС - Режим доступу: www.rada.gov.ua.
124. Щодо започаткування здійснення діяльності установами-емітентами електронних грошей та пруденційний нагляд за ними, що вносить зміни до Директиви 2005/60/ЄС та 2006/48/ЄС, та скасовує Директиву 2000/46/ЄС: *Директива Ради ЄС* від 16.09.2009 № 2009/110/ЄС - Режим доступу: www.rada.gov.ua.

Акти Конституційного Суду України

125. *Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним зверненням Національного банку України щодо офіційного тлумачення положення частини першої статті 58 Конституції України (справа про зворотну дію в часі законів та інших нормативно-правових актів) від 09.02.1999 р. № 1-7/99.* Режим доступу: www.rada.gov.ua.
126. *Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним зверненням відкритого акціонерного товариства "Всеукраїнський Акціонерний Банк" щодо офіційного тлумачення положень пункту 22 частини першої статті 92 Конституції України, частин першої, третьої статті 2, частини першої статті 38 Кодексу України про адміністративні правопорушення (справа про відповідальність юридичних осіб) від 30.05.2001 р. N 7-рп/2001 // Офіц. вісн. України. – 2001. - № 24. - Ст. 1076.*

ОСНОВНИЙ

1. *Фінансове право: навч. посіб. / Л.К. Воронова, Н.Ю. Пришва, Н.Я. Якимчук та ін.; за загальною ред. проф. Пришви Н.Ю.* Київ: Видавництво Ліра-К, 2018. 376 с.
2. *Фінансове право: підручник / за загальною ред. О.П.Гетманець. [Бандурка О. М., Гетманець О. П., Жорнокуй Ю. М. та ін.] ; МВС Укр., Харків.нац.ун-т внутр.справ.* Харків, 2017. 392с.
3. *Музика-Стефанчук О.А.* Фінансове право України: Навч. посібник. Київ: ІнЮре, 2018. 348с.
4. *Словник фінансово-правових термінів / [за заг. ред. Л.К. Воронової]. 2-ге вид., переробл. і доповн. К.: Алерта, 2011. 558 с.*

ДОДАТКОВИЙ

1. *Волокітін Д.* Правові аспекти надання незначної державної допомоги суб'єктам господарювання. *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. Серія. Юридичні науки.* 2018. № 4. С. 67-73.
2. *Гетманцев Д.О., Форсюк В.І., Беліцький І.С.* Оподаткування доходів фізичних осіб. Правове регулювання: наук.-практ. посіб. Київ: Юрінком Інтер, 2017. 496 с.
3. *Гетманцев Д. О., Макарчук Р. В., Толкачов Я. С.* Юридична відповідальність за податкові правопорушення: науково-практичний посібник / Д. О. Гетманцев, Р. В. Макарчук, Я. С. Толкачов. Київ: Юрінком Інтер, 2015. 748 с.
4. *Гуржій Т., Коваленко Ж.* Організаційно-правові засади адміністрування податків в Україні. *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. Серія. Юридичні науки.* 2017. № 5. С. 78-89.
5. *Даміргієв М. І. огли* Правова природа фінансової діяльності [Текст]: монографія / М. І. огли Даміргієв; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2014. 241 с.
6. *Дмитрик О.О.* Деякі міркування щодо місця рішень Конституційного Суду України у системі джерел бюджетного права. *Право України.* 2013. № 2. С. 65-71.
7. *Крегул Ю., Батрименко В.* Гармонізація системи регулювання електронної комерції України з ЄС *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право.* 2019. № 1 С. 13-25.
8. *Лазебник Л.Л.* Міжнародне фінансове право: Навч. пос. К.: Центр учб. літератури, 2008. 312с.
9. *Мельник Ю.* Правові засади податкового планування міжнародних корпорацій. *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. Серія. Юридичні науки.* 2017. № 5. С. 148-161.
10. *Мельниченко Р.* Адміністративно-правове регулювання трансфертного ціноутворення. *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. Серія. Юридичні науки.* 2017. № 3. С. 99-112.
11. *Мельниченко Р.* Державний примус у сфері трансфертного ціноутворення. *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. Серія. Юридичні науки.* 2017. № 5. С. 162-177.
12. *Мельниченко Р.* Податковий контроль трансфертного ціноутворення в Україні // *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право.* 2019. № 5 С. 63-79
13. *Музика-Стефанчук О. А., Полянничко А. О.* Принципи податкового права України: проблеми визначення та реалізації: монографія. Кам'янець-Подільський: Друкарня Рута, 2015. 210 с.
14. *Мушенко В.* Правове регулювання доходів місцевих бюджетів. *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. Серія. Юридичні науки.* 2017. № 3. С. 90-98.

15. *Нестеренко А. С.* Фінансова система України: проблеми теорії [Текст]: монографія. Одеса: Фенікс, 2014. 574 с.
16. *Панькевич В., Сідак С.* Правове регулювання діяльності Державної аудиторської служби України. *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. Серія. Юр. науки.* 2016. №6. С.75-84.
17. *Сударенко О.В.* Об'єднані територіальні громади як суб'єкти фінансового права. *Право і Суспільство.* 2017. № 4. С. 118-123.
18. *Сударенко О.В.* Податок – категорія фінансового права. *Зовнішня торгівля: Економіка, Фінанси, Право. Серія. Юридичні науки.* 2016. № 1. С. 56-67.
19. *Сударенко О.В.* Право платників податків на оскарження бездіяльності податкових органів. *Зовнішня торгівля: Економіка, Фінанси, Право. Серія. Юридичні науки.* 2017. №5. С. 134-147.
20. *Сударенко О.В., Петриченко М.О.* Правове регулювання міжбюджетних трансфертів. *Право і суспільство.* 2018. № 5-2. С. 164-170.
21. *Старинський М. В.* Проблеми та перспективи правового регулювання валютних відносин в Україні: монографія. Нац. банк України, Держ. ВНЗ «Укр. акад. банк. справи Нац. банку України». Суми: Мрія, 2015. 342 с.
22. *Фінансове право України: Навч. посібник [для студ. вищ. навч. закл] / [Л.К. Воронова, М.П. Кучерявенко, Н.Ю. Пришва та ін]; К.: Правова єдність, 2009. 395 с.*
23. *Чаплян С.* Правова природа криптовалют. *Зовнішня торгівля: Економіка, Фінанси, Право. Серія. Юридичні науки.* 2018. № 4. С. 74-88.
24. *Colin Bamford* Principles of International Financial Law. Oxford University Press. 2015. 384 p.
25. *Musgrave R.A.* The theory of public finance. NY, McGraw-HillHardcover, 1959. 628 p.
26. *Податкове право України: підручник / [О.О. Головашевич, А.М. Котенко, Є.М. Смичок, та ін.]; за ред. М.П. Кучерявенка.* Харків: Право, 2018. 512 с.
27. *Гетманцев Д.О., Гедзюк О.В., Беліцький І.С.* Теорія, принципи та історія податку. Правовий аспект: наук.-практ. посіб. Київ: Юрінкомінтер, 2017. 624 с.

ІНТЕРНЕТ - РЕСУРСИ

Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: www.rada.gov.ua/laws/pravo.
 Комп'ютерна правова база "Нормативні акти України". URL: www.nau.kiev.ua
 Офіційний сайт Рахункової палати України. URL: www.ac-rada.gov.ua
 Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua>
 Офіційний сайт Державної казначейської служби України. URL: <http://treasury.gov.ua>
 Офіційний сайт Державної податкової служби України. URL: <http://sfs.ua>
 Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL: www.nssmc.gov.ua.
 Офіційний сайт Державної служби фінансового моніторингу України. URL: www.sdfm.gov.ua.
 Офіційний сайт Державної аудиторської служби України. URL: <http://www.dkrs.gov.ua/kru/uk/index> -.
 Офіційний сайт Національного банку України. URL: www.bank.gov.ua -.
 Офіційний сайт Асоціації фінансового права URL: www.afl.org.ua
 Офіційний сайт Ради бізнес-омбудсмена URL: www.boi.org.ua

Перелік періодичних фахових видань

Бюлетень законодавства і юридичної практики
 Вісник господарського судочинства
 Економіка, фінанси, право
 Зовнішня торгівля: право та економіка
 Право України
 Підприємництво, господарство і право

Український юрист
Юридичний журнал
Юридическая практика
The Law of Ukraine